

**Sprawozdanie
z działalności Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
w 1996 roku**

Warszawa 1997 r.

Spis treści

	str.
I. Zmiany organizacyjne.	1
II. Przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym, ochrona konkurencji i konsumentów.	4
III. Realizacja założeń polityki ochrony konkurencji i konsumentów.	6
1. Orzecznictwo antymonopolowe.	6
2. Postępowania wyjaśniające.	7
3. Kontrola przestrzegania przez podmioty gospodarcze przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym.	8
4. Badania stanu koncentracji oraz badanie kształtowania cen w warunkach ograniczenia konkurencji.	8
5. Reprezentowanie Urzędu w sprawach rozpatrywanych przez Sąd Antymonopolowy.	14
IV. Oddziaływanie Urzędu na kształtowanie struktur organizacyjnych.	15
V. Udział Urzędu w kształtowaniu prokonkurencyjnej polityki gospodarczej i budowie systemu prawnego chroniącego konkurencję i konsumentów.	18
1. Udział Urzędu w pracach legislacyjnych Rządu i Sejmu.	18
2. Udział Urzędu w działaniach Rządu związanych z restrukturyzacją i urynkowaniem gospodarki narodowej.	22

VI. Współpraca z zagranicą.	25
1. Prace prowadzone przez Urząd na mocy Układu. Stowarzyszeniowego między RP a Unią Europejską.	26
2. Współpraca Urzędu z Organizacją Współpracy i Rozwoju - OECD.	26
3. Współpraca ze Światową Organizacją Handlu - WTO.	27
4. Współpraca z organami antymonopolowymi i ochrony konsumentów w innych krajach.	27
VII. Doskonalenie wiedzy merytorycznej pracowników.	29
1. Szkolenia i konferencje organizowane przez Komisję Europejską i OECD.	29
2. Szkolenia i konferencje organizowane przez inne instytucje i organizacje międzynarodowe.	30
3. Udział w szkoleniach organizowanych w kraju.	31
VIII. Polityka informacyjna Urzędu.	33

Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów poza wykonywaniem zadań, które dotychczas wykonywał Urząd Antymonopolowy, powierzono rolę wiodącą w zakresie kreowania i realizacji polityki konsumenckiej Rządu. Wynika to zarówno z potrzeby zdynamizowania i koordynacji działań zmierzających do wypracowania skutecznego systemu ochrony konsumentów w Polsce, jak i z konieczności zharmonizowania go ze standardami europejskimi. Będzie to wymagać określenia nowych podstaw formalno-prawnych ochrony interesów konsumentów, sposobu implementacji odpowiednich dyrektyw Unii Europejskiej do prawa krajowego oraz stworzenia efektywnego systemu dochodzenia roszczeń konsumenckich. Powierzenie znaczącej funkcji w tym obszarze Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów wynikało z konieczności właściwego połączenia polityki prokonkurencyjnej i prokonsumenckiej z ponadresortowym charakterem Urzędu.

2. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów tworzy centrala mieszcząca się w Warszawie oraz 9 delegatur regionalnych w Bydgoszczy, Gdańsku, Lublinie, Łodzi, Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu i Warszawie.

Struktura organizacyjna Centrali Urzędu w 1996 r. obejmowała:

- 1) Gabinet Prezesa, w skład którego wchodziły:

- Wydział Administracyjno-Gospodarczy,
- Wydział Kadr i Szkolenia,
- Wydział Kontroli,
- Zespół Finansowo-Księgowy,
- Zespół ds. Prezydialnych,
- Zespół Prasowo-Informacyjny,
- Zespół Analiz i Informatyki,

- 2) Departament Prawny,

- 3) Departament Praktyk Monopolistycznych i Ochrony Konsumenta na Rynku Dóbr Przemysłowych,

- 4) Departament Praktyk Monopolistycznych i Ochrony Konsumenta na Rynku Usług i Produktów Rolnych,

5) Departament Praktyk Monopolistycznych i Ochrony Konsumenta na Rynku Świadczeń Jednostek Infrastruktury,

6) Departament Konkurencji Zagranicznej.

Stan zatrudnienia w Urzędzie prezentuje poniższe zestawienie.

Zatrudnienie w Urzędzie (w etatach)

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.1995 r.	Stan na 31.12.1996 r.
1.	Centrala	91,75	102,75
2.	Delegatury	59,25	65,00
3.	Razem	151,00	167,75

3. Zmiana zakresu działania Urzędu nie spowodowała w IV kwartale 1996 r. żadnych zmian w strukturze organizacyjnej Urzędu. Urząd realizował swoje nowe zadania w zaplanowanej uprzednio obsadzie etatowej, rozpoczęte zostały natomiast prace zmierzające do:

- przygotowania i zatwierdzenia nowego statutu Urzędu,
- dokonania stosownych zmian w strukturze organizacyjnej Urzędu w I kw. 1997 roku,
- przygotowania dokumentacji niezbędnej przy realizacji nowych zadań.

Projekt nowego statutu Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zgodnie z obowiązującą procedurą został złożony w IV kwartale 1996 r. w ówczesnym Urzędzie Rady Ministrów. Podjęte zostały działania w celu przejęcia przez Urząd od likwidatora Ministerstwa Przemysłu i Handlu dokumentów związanych z problematyką ochrony konsumenta, którą zajmowało się Ministerstwo Przemysłu i Handlu, zlikwidowane z dniem 31.12.1996 r. Równocześnie Urząd rozpoczął gromadzenie materiałów i dokumentów związanych z ochroną konsumentów w państwach Unii Europejskiej. Materiały te zbierano w IV kwartale w toku bezpośrednich kontaktów z zagranicznymi organizacjami i instytucjami zajmującymi się ochroną praw konsumentów.

Urząd zlecił również Stowarzyszeniu Konsumentów Polskich przygotowanie opracowania „Model prawnej ochrony konsumenta”. W opracowaniu tym, którego układ nawiązuje do katalogu praw konsumenta przyjętego w krajach Unii Europejskiej, wyeksponowano te sprawy i problemy, które wymagają istotnych i pilnych zmian w ustawodawstwie polskim.

W IV kwartale rozpoczęto ścisłą współpracę z organizacjami i stowarzyszeniami statutowo zajmującymi się problematyką ochrony konsumenta.

II. Przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym, ochrona konkurencji i konsumentów.

1. Zgodnie z ustawowo określonym zakresem działania Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w 1996 roku sprawował kontrolę nad przestrzeganiem przez podmioty gospodarcze przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym. Realizując statutowe zadanie Urząd m.in. prowadził badania stanu koncentracji gospodarki i badania kształtowania cen w warunkach ograniczenia konkurencji. W rezultacie z tych badań Urząd wszczynał postępowanie wyjaśniające w tych przypadkach, gdy decyzje lub działanie podmiotu gospodarczego wskazywały, że mogą być one uznane do praktyk monopolistyczne. Postępowanie wyjaśniające wszczynano również z inicjatywy osób fizycznych lub podmiotów gospodarczych, jeśli uznały one, że zachowanie określonego podmiotu w sprawach bezpośrednio ich dotyczących noszą znamiona zakazanych prawem praktyk monopolistycznych. Jeśli w toku postępowania wyjaśniającego zastrzeżenia te znajdowały potwierdzenie, było to podstawą wszczęcia postępowania sformalizowanego. W niektórych przypadkach zgromadzone przez Urząd w toku bieżącej działalności lub przekazane przez wnioskodawcę dowody były tak oczywiste, że pozwalały na rezygnację z postępowania wyjaśniającego i stanowiły podstawę wszczęcia od razu postępowania sformalizowanego. Postępowania sformalizowane kończone były decyzją, która w zależności od jego wyników określała rodzaj praktyki monopolistycznej i nakazywała zaniechanie stosowania tej praktyki przez podmiot, wobec którego prowadzono postępowanie lub też nie uznawała określonych decyzji i działań podmiotu za praktykę monopolistyczną. W niektórych przypadkach gdy okazywało się, że sprawa objęta postępowaniem nie ma charakteru antymonopolowego. Urząd wydawał decyzje umarzającą postępowanie.

W 1996 roku wszczętych zostało 520 postępowań wyjaśniających i 94 postępowania sformalizowane.

Szczegółowe informacje dotyczące prowadzonych postępowań wyjaśniających jak i wyniki zakończonych w 1996 roku postępowań sformalizowanych omówione są w trzeciej części sprawozdania.

2. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym, która weszła w życie 19 maja 1995 roku znacznie zwiększyła zakres oddziaływania Urzędu na kształtowanie struktur organizacyjnych podmiotów gospodarczych. Wprowadzone wówczas całkowicie nowe regulacje prawne w zakresie kontroli połączeń i przekształceń podmiotów gospodarczych wyznaczyły nowe kierunki działania Urzędu. Kontrola Urzędu obejmuje obecnie nie tylko połączenia organizacyjne podmiotów gospodarczych, w wyniku których np. w miejsce działających dotychczas dwóch lub trzech podmiotów powstaje jeden podmiot gospodarczy, ale również przypadki łączenia polegające na:

- nabyciu lub przejęciu w posiadanie przez podmiot gospodarczy zorganizowanej części mienia innego podmiotu gospodarczego jeśli łączna wartość tego mienia przekracza 2 mln ECU,
- objęcie lub nabycie akcji lub udziałów innego podmiotu gospodarczego powodujące osiągnięcie lub przekroczenie 10 %, 25 %, 33 % lub 50 % głosów na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników,
- objęcie lub nabycie przez instytucje finansowe, dla których obrót papierami wartościowymi jest przedmiotem działalności gospodarczej, akcji lub udziałów innego podmiotu gospodarczego powodującego osiągnięcie lub przekroczenie 10 %, 25 %, 33 % lub 50 % głosów na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników,
- objęcie przez tę samą osobę funkcji dyrektora, członka zarządu, członka rady nadzorczej w konkurujących ze sobą podmiotach gospodarczych,
- przejęciu w inny sposób bezpośrednio lub pośrednio kontroli nad innym podmiotem gospodarczym.

Artykuł 11 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym, który określa wyżej przedstawione formy łączeń, ustala również kryteria zgłoszenia zamiaru oraz podmioty zobowiązane do zgłoszenia tego zamiaru Urzędowi. Słowo „zamiar” wyznaczyło nowy zakres kontroli antymonopolowej. Od czasu przedstawionej wyżej nowelizacji ustawy pełniona przez Urząd kontrola ex post stała się kontrolą ex ante. Nie zmieniło to jednak zasadniczego obowiązku Urzędu jaką jest ocena skutków połączeń dla stanu konkurencji na danym rynku produktowym i geograficznym.

Szczegółowe informacje dotyczące zakresu rzeczowego kontroli połączeń realizowanej przez Urząd w 1996 roku zawarte są w IV części Sprawozdania.

III. Realizacja założeń polityki ochrony konkurencji i konsumentów.

1. Orzecznictwo antymonopolowe.

Na koniec 1995 roku było 161 niezakończonych postępowań sformalizowanych, w tym 87 postępowań prowadzonych przez delegatury. W 1996 roku zakończono w formie decyzji administracyjnej 192 postępowania sformalizowane, z tego 127 postępowań prowadzonych w delegaturach.

Na koniec 1996 roku było 125 niezakończonych postępowań sformalizowanych, w tym 69 postępowań prowadzonych w delegaturach. Na 192 decyzje kończące postępowanie sformalizowane w 80 przypadkach stwierdzono stosowanie praktyk monopolistycznych. Oznacza to, że 41,6 % postępowań sformalizowanych zakończyło się decyzją stwierdzającą stosowanie praktyk monopolistycznych.

W porównaniu z rokiem 1995 liczba zakończonych postępowań sformalizowanych wzrosła o 11,7%, z 169 w 1995 roku do 198 w 1996 roku. Zmniejszył się natomiast udział decyzji stwierdzających praktykę monopolistyczną w ogólnej liczbie wydanych decyzji, z 46,1% w 1995 roku do 41,6 % w 1996 roku.

Zestawienie efektów prowadzonych w Centrali i delegaturach sformalizowanych postępowań ilustruje poniższe zestawienie.

Zestawienie zakończonych w 1996 roku postępowań sformalizowanych

Wynik	Wszczęte z		W tym ochrona		Wszczęte na		W tym ochrona		Razem		Ogółem
	Delega- tury	Centra- li	Delega- tury	Centra- li	Delega- tury	Centra- li	Delega- tury	Centra- li	Delega- tury	Centra- li	
postępowania											
stwierdzono praktykę	9	8	7	2	48	15	20	9	57	23	80
nie stwierdzono praktyki	-	4	-	1	42	20	44	2	42	24	66
umorzono	2	2	1	1	24	15	13	4	26	17	43
zatwierdzono ugodę	-	-	-	-	2	1	2	1	2	1	3
Razem	11	14	8	4	116	51	79	16	127	65	192

Do grupy spraw określonych jako ochrona konsumenta zaliczone zostały wszystkie te sprawy, które dotyczą telekomunikacji, usług pocztowych, dostaw energii elektrycznej,

cieplnej, gazu i usług wodno-kanalizacyjnych. Na ogólną liczbę decyzji stwierdzających praktyki monopolistyczne 38 decyzji, tj. 40,4 % ogólnej liczby decyzji, stanowiły decyzje dotyczące podmiotów działających w tych właśnie branżach i sektorach. Pozostałe decyzje dotyczyły podmiotów, reprezentujących bardzo szerokie spektrum branż, od hut i kopalni poczynając, poprzez firmy kolportażowe, handlowe, zakłady pogrzebowe, na oddziale Telewizji Polskiej kończąc. Za stosowanie praktyk monopolistycznych nałożono w 1996 roku na 10 podmiotów gospodarczych kary pieniężne. Łączna wysokość nałożonych kar wyniosła 225.397,- PLN.

Stosowane praktyki polegały najczęściej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku poprzez:

- ograniczanie konkurentom dostępu do danego rynku,
- podmiotowy podział rynku,
- odmowę sprzedaży przy braku alternatywnych źródeł zaopatrzenia,
- nieuczciwe oddziaływanie na kształtowanie się ceny.

Wśród decyzji stwierdzających stosowanie praktyki były też dwie decyzje stwierdzające zmonopolizowanie cenową.

2. Postępowania wyjaśniające.

W 1996 roku w porównaniu z 1995 rokiem o 34,6 % wzrosła liczba zakończonych postępowań wyjaśniających. W 1995 r. zakończono 433 postępowania wyjaśniające, a w 1996 r. zakończono 583 postępowania wyjaśniające.

Szczegółowe dane dotyczące prowadzonych w 1996 roku postępowań wyjaśniających ilustruje poniższe zestawienie.

Zestawienie prowadzonych postępowań wyjaśniających

Wyszczególnienie	Postępowanie wszczęte z urzędu		Postępowanie wyjaśniające wszczęte z inicjatywy podmiotu gospod.				Razem		Ogółem
	Delegatury	Centrala	Delegatury	Centrala	Delegatury	Centrala	Delegatury	Centrala	
Postępowanie niezakończone stan na 31.12.1995 r.	3	7	54	18	27	22	84	47	131
Postępowanie zakończone w	27	22	128	63	251	92	406	177	583

1996 r.									
Sprawy pozostawione bez rozpatrzenia	-	-	16	1	41	1	57	2	59
Postępowanie niezakończony stan na 31.12.1995 r.	14	10	33	5	48	25	95	40	135

W ramach prowadzonych postępowań wyjaśniających najwięcej spraw, podobnie jak w przypadku postępowań sformalizowanych, dotyczyło skarg na działalność oddziałów Telekomunikacji Polskiej S.A., podmiotów z szeroko pojętego sektora usług komunalnych i energetyki.

3. Kontrola przestrzegania przez podmioty gospodarcze przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym.

W 1996 roku przeprowadzono łącznie 114 kontrole, z tego 72 kontrole dotyczyły sposobu realizacji przez zainteresowane podmioty gospodarcze prawomocnych decyzji Urzędu. Wydział Kontroli w Gabinetie Prezesa prowadził kontrole w firmach ubezpieczeniowych, wybranych spółkach sektora elektromaszynowego i elektroenergetycznego oraz w zakładach Telekomunikacji Polskiej S.A.

Większość kontroli, które prowadziły delegatury, związana była z prowadzonymi postępowaniami wyjaśniającymi lub sformalizowanymi. Tak więc obejmowały one podmioty działające w sektorze usług komunalnych, rejonach energetycznych, zakładach gazowniczych i oddziałach Telekomunikacji Polskiej S.A.

Wyniki kontroli wykorzystane były w toku bieżącej działalności Urzędu.

Wyniki kontroli realizacji prawomocnych decyzji Urzędu wydanych w latach 1995-1996 wykazały, że prawomocne decyzje Urzędu generalnie są prawidłowo wykonywane. Potwierdzają to podmioty, na wniosek których wszczynane było postępowanie.

4. Badania stanu koncentracji oraz badania kształtowania cen w warunkach ograniczenia koncentracji.

- 1) Badaniami stanu koncentracji prowadzonymi przez Centralę Urzędu objęto następujące branże i rynki:

- rynek ubezpieczeń; badaniem objęto 27 spółek akcyjnych, tj. wszystkie firmy ubezpieczeniowe w kraju prowadzące działalność w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych w latach 1992-1995,
- przemysł spirytusowy; badaniem objęto wszystkie przedsiębiorstwa POLMOS oraz 12 producentów prywatnych. Badanie rynku wyrobów spirytusowych miało na celu ustalenie pozycji rynkowej poszczególnych producentów w zakresie produkcji i sprzedaży wódek czystych i gatunkowych,
- przemysł chmielarski; badaniem objęto wszystkie zakłady piwowarskie - bezpośrednich odbiorców chmielu i jego przetworów. Badanie rynku chmielu i jego przetworów miało na celu ustalenie pozycji rynkowej poszczególnych producentów oraz zweryfikowanie konkurencji ze strony podmiotów zagranicznych,
- przemysł papierniczy; badaniem objęto 34 podmioty gospodarcze. Zebrano informacje o wielkości produkcji i sprzedaży, cenach zbytu oraz zasadach dystrybucji różnego rodzaju papieru. W związku z interpelacją poselską dokonano także analizy rynku tektury i makulatury,
- przemysł hutniczy; badaniem objęto wszystkie krajowe huty metali żelaznych i nieżelaznych. Przedmiotem badania były m.in. poziom dostaw dla głównych odbiorców w każdej grupie asortymentowej, główni konkurenci zagraniczni, średnie ceny realizacji w zł za tonę wyrobu,
- kolportaż prasy; badaniem objęto 29 wydawców, wydających 95 tytułów. Badania miały na celu określenie udziału spółki „RUCH” S.A. w rynku kolportażu prasy.

Wyniki badań stanu koncentracji wykorzystywano w toku bieżących prac zarówno w sferze orzecznictwa, jak i przy formułowaniu opinii w sprawach łączenia podmiotów gospodarczych.

W związku z prowadzonymi przez Urząd postępowaniami (wyjaśniającymi i sformalizowanymi) zbadano niektóre bardzo wąsko określone rynki produktowe, takie jak:

- rynek markowych wyrobów sportowych (ubrań, butów i akcesoriów),
- rynek źródeł światła elektrycznego i ich elementów,
- rynek rolniczych pras zbierających,
- rynek polwiplastów wykorzystywanych do produkcji spodów do obuwia.

W końcu 1996 r. rozpoczęte zostało badanie stanu koncentracji na rynku wydawnictw prasowych. Celem badania, którego wyniki opracowane będą w 1997 roku,

jest aktualizacja i uzupełnienie zgromadzonych dotychczas przez Urząd informacji dotyczących struktury rynku wydawnictw prasowych, a w szczególności struktury własnościowej. Obejmujący 13 punktów kwestionariusz przesłano do ponad 130 wydawnictw prasowych o zasięgu krajowym i lokalnym. W szczególności zbadane będą relacje dominacji i zależności między podmiotami działającymi na tym rynku, imienny skład organów zarządzających, wartość i struktura asortymentowa sprzedaży.

Rozpoczęto również przygotowania do badania sytuacji na rynku telewizji kablowej. Przyczyną podjęcia badania tego rynku były skargi konsumentów na jakość i cenę usług, a także postępująca koncentracja podmiotów działających na tym rynku.

- 2) W toku bieżącej działalności Urząd obserwuje i analizuje proces przekształceń własnościowych, jaki dokonuje się w polskiej gospodarce. Prowadzone badania i analizy mają na celu ustalenie, czy pozyskiwanie przez spółki nowych inwestorów krajowych i zagranicznych nie wpływa na wzrost stanu koncentracji w niektórych branżach i sektorach. Takim badaniem objęto w 1996 roku m.in. 20 krajowych cementowni. Pozwoliło ono na uzyskanie obrazu aktualnej struktury własności kapitału zaangażowanego i relacji konkurencyjnych w przemyśle cementowym.

Urząd zbadał także stan prywatyzacji spółek objętych powszechnym programem prywatyzacji. Ankietą objęto wszystkie Narodowe Fundusze Inwestycyjne w celu ustalenia aktualnego stanu posiadanych przez nie akcji spółek przeznaczonych do prywatyzacji. Wyniki badania stanowią materiał wyjściowy do obserwacji zachowań NFI i spółek objętych „PPP”, m.in. w zakresie strategii pozyskiwania inwestorów krajowych i zagranicznych oraz tempa prywatyzacji.

Badania te mają charakter rutynowy i wynikają z realizacji ustawowych obowiązków nałożonych na Urząd w ramach analizy stanu koncentracji i są wykorzystane przy podejmowaniu bieżących decyzji w ramach oddziaływania Urzędu na kształtowanie struktur podmiotów gospodarczych.

- 3) Badaniami dotyczącymi kształtowania przez podmioty gospodarcze cen wyrobów w warunkach ograniczenia konkurencji objęto m.in.

- 8 podmiotów wytwarzających opony,
- 15 podmiotów wytwarzających oleje silnikowe na bazie oleju „brighstock”,
- 7 podmiotów produkujących oleje napędowe,

- 10 podmiotów wydobywających i przetwarzających siarkę.

We wszystkich badaniach m.in. analizowane były ceny wyrobów sprzedawanych na rynku krajowym przy braku lub niewielkiej konkurencji rodzimej i zagranicznej. Wyniki tych analiz zostały wykorzystane w 4 postępowaniach sformalizowanych, 3 postępowaniach wyjaśniających i jednym postępowaniu dotyczącym kontroli połączeń podmiotów gospodarczych.

W związku z doniesieniami prasowymi o planowanej przez producentów podwyżce cen papierosów Urząd przeprowadził badanie cen papierosów. Badaniem objęto 7 podmiotów (praktycznie 100% podmiotów działających w tej branży) zajmujących się produkcją wyrobów tytoniowych w celu ustalenia terminów i zakresów wprowadzania podwyżek przez poszczególnych producentów w kontekście ewentualnego porozumienia cenowego. Zebrane informacje nie potwierdziły istnienia zмовы cenowej producentów.

- 4) Badania stanu koncentracji i badania kształtowania cen w warunkach ograniczenia konkurencji prowadziły również delegatury Urzędu. Niektóre badania, dotyczące stanu koncentracji oraz kształtowania cen w warunkach ograniczenia konkurencji, podjęte przez określoną delegaturę, prowadzone były przy pomocy pozostałych delegatur. Praktycznie więc niektóre badania obejmowały swym zasięgiem obszar całego kraju. Rosła więc tym samym liczba podmiotów objętych badaniami.

Badaniami tymi objęto:

- poziom cen energii cieplnej i wyniki ekonomiczne podmiotów gospodarczych wytwarzających zawodowo energię ciepłą - wiodąca Delegatura w Łodzi,
- sposób dystrybucji gazu propan-butan, używanego do zasilania silników samochodowych - wiodąca Delegatura w Lublinie,
- sposób rozliczania odbiorców ciepłej wody nie posiadających urządzeń pomiarowych - wiodąca Delegatura w Katowicach,
- poziom cen dostarczanej wody i opłat pobieranych za odprowadzanie ścieków - wiodąca Delegatura w Krakowie,
- poziom opłat pobieranych w zakładach telekomunikacyjnych za uzgodnienie dokumentacji technicznej projektowanych instalacji i sieci podziemnych - wiodąca Delegatura we Wrocławiu,
- organizacja, rodzaj i terminy targów i wystaw gospodarczych - wiodąca Delegatura w Poznaniu,

- sposób dystrybucji piwa, rodzaje umów stosowanych przez browary - wiodąca Delegatura w Gdańsku.

5) Delegatury Urzędu kontynuowały badania stanu koncentracji oraz kształtowania cen w warunkach ograniczenia konkurencji na rynkach lokalnych. Tematyka tych badań była bardzo zróżnicowana i wynikała z analizy konkretnych spraw będących podmiotem postępowań prowadzonych przez delegatury. Badania te, w zależności od zakresu tematycznego, obejmowały od kilku do kilkudziesięciu podmiotów gospodarczych.

Tematyka badań dotyczyła m.in.

- kształtowania taryf i warunków konkurencji na rynku komunikacji lokalnej (Delegatury w Bydgoszczy i Łodzi),
- stanu koncentracji na rynku wywozu nieczystości stałych (Delegatury w Krakowie i Poznaniu),
- poziomu opłat za składowanie odpadów stałych na wysypiskach (Delegatury w Gdańsku i w Krakowie),
- stanu koncentracji na rynku wydawnictw i dystrybutorów prasy lokalnej (Delegatura w Łodzi),
- poziomu i metody ustalania przez zakłady energetyczne współczynnika pewności zasilania (Delegatura we Wrocławiu),
- struktury i poziomu opłat pobieranych przez operatorów telewizji kablowej (Delegatura w Warszawie),
- działalności hurtowni farmaceutycznych (Delegatura w Katowicach).

Praktycznie wszystkie delegatury (choć w różnym stopniu) monitorowały rynek usług wodno-kanalizacyjnych, ze względu na pozycje rynkowe przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, które mają charakter monopolu sieciowego. Monitorowanie tego rynku dostarcza materiału statystycznego niezbędnego przy rozpatrywaniu przez Urząd podnoszonych niekiedy wobec nich zarzutów o pobieraniu cen nadmiernie wygórowanych. Podkreślenia wymaga również i to, że badania te pełnią określoną funkcję prewencyjną. Dowodzi tego malejąca w latach 1994-1996 liczba postępowań wyjaśniających i decyzji w sprawach dotyczących warunków dostawy wody i odprowadzania ścieków. Np. w Delegaturze w Gdańsku na 17 decyzji stwierdzających praktyki monopolistyczne wydanych w 1994 roku - 11 decyzji dotyczyło dostawy wody

i odprowadzania ścieków. W 1996 roku na 16 decyzji stwierdzających praktykę monopolistyczną tylko 2 decyzje dotyczyły dostawy wody i odprowadzania ścieków.

Wyniki badań prowadzonych w tym zakresie przez delegaturę w Gdańsku zostały wykorzystane przez przedstawicieli Urzędu w trakcie seminariów i konferencji organizowanych przez Izbę Gospodarczą „Wodociagi Polskie” oraz Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych.

Duża ilość rozpatrywanych przez Urząd i delegatury skarg dotyczących zaopatrzenia mieszkańców w wodę i odprowadzanie ścieków, które wskazywały, że przedsiębiorstwa komunalne stosują zakazane prawem praktyki monopolistyczne, skłoniły Urząd do podjęcia działań o charakterze profilaktycznym.

Po dokonaniu analizy spraw z tego zakresu przygotowany został dokument pt. „Stanowisko Urzędu Antymonopolowego w sprawie komunalnej gospodarki wodnej”. Dokument ten przekazano władzom samorządowym i przedsiębiorstwom wodociągowo-kanalizacyjnym. W dokumencie tym, który z zainteresowaniem przyjęty został przez władze samorządowe, Urząd zwrócił uwagę na takie sprawy, jak:

- potrzebę wyeliminowania z umów o dostawę wody i odprowadzanie ścieków sformułowań, które mogą być przesłankami działań uznanych za praktyki monopolistyczne,
- sposób kalkulacji opłat,
- zakaz różnicowania cen wody w sposób powodujący skośne subsydiowanie poszczególnych grup odbiorców.

6) Wszystkie Delegatury uczestniczyły w badaniach zainicjowanych przez Centralę Urzędu, obejmujących:

- zakłady energetyczne w całym kraju, w celu zebrania informacji o ilości i wartości urządzeń energetycznych, które odbiorcy (osoby fizyczne) wybudowali na swój koszt, a które zostały nieodpłatnie przejęte przez zakłady energetyczne.
- rynek kolportażu prasy - dla potrzeb postępowań prowadzonych w tym zakresie przez Centralę Urzędu,
- szeroko rozumiany sektor usług publicznych - z punktu widzenia poziomu obsługi klientów. Tymi ostatnimi badaniami objęto, na terenie każdej z delegatur, po kilkanaście podmiotów gospodarczych, takich jak banki, zakłady energetyczne, towarzystwa ubezpieczeniowe. Wyniki badań wykorzystywane są w toku bieżącej działalności Urzędu.

Wszystkie delegatury podjęły również badania, zlecone przez Centralę Urzędu, dotyczące kontroli wypełnienia przez podmioty gospodarcze obowiązku zgłaszania organowi antymonopolowemu operacji łączeń wynikającego z treści art. 11 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym.

Poszczególne delegatury po dokonaniu wstępnej analizy objęły badaniem ankietowym od kilku do kilkudziesięciu podmiotów gospodarczych z terenu swego działania.

5. Reprezentowanie Urzędu w sprawach rozpatrywanych przez Sąd Antymonopolowy.

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w 1996 roku wpłynęło 69 odwołań od decyzji Urzędu, w tym 54 od decyzji podjętej przez delegatury, z tego do Sądu Antymonopolowego przekazano 62 odwołania ze stosownymi wnioskami, 2 sprawy zwrócone zostały do departamentów i delegatur w celu uzupełnienia postępowania. W trakcie analizowania przez Departament Prawny na koniec 1996 roku pozostało 5 spraw.

Z 62 odwołań złożonych w 1996 r. Sąd rozpoznał 38, z czego w 19 przypadkach oddalił odwołanie i utrzymał w mocy decyzję Urzędu; żadna z decyzji Urzędu nie została uchylona; w 5 przypadkach Sąd zmienił decyzję Urzędu; w 6 przypadkach umorzył postępowanie z powodu cofnięcia odwołania przez stronę; w 6 przypadkach odrzucił odwołanie.

Do rozpoznania przez Sąd pozostały 23 sprawy.

Ponadto w 1996 r. Sąd Antymonopolowy rozpoznał 26 spraw złożonych w Sądzie jeszcze w 1995 roku, z czego w 14 przypadkach oddalił odwołania; w 5 przypadkach uchylił decyzje; w 4 przypadkach zmienił decyzje; w 3 przypadkach odrzucił odwołanie.

Tak więc w 1996 r. (w okresie sprawozdawczym) Sąd Antymonopolowy rozpoznał łącznie 69 spraw, (w tym 5 dotyczących postanowień Urzędu) oraz 64 dotyczących odwołań (26 z 1995 roku i 38 z 1996 roku), z tego: w 33 przypadkach odwołania oddalił i utrzymał w mocy decyzję; w 5 przypadkach decyzję uchylił; w 9 przypadkach zmienił decyzje; w 6 przypadkach umorzył postępowanie oraz w 9 przypadkach odrzucił odwołanie.

IV. Oddziaływanie Urzędu na kształtowanie struktur organizacyjnych przedmiotów gospodarczych.

1. Zakres merytoryczny i liczbę spraw związanych z kształtowaniem struktur organizacyjnych podmiotów gospodarczych rozpatrzonych przez Urząd w 1996 r. ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Centrala Urzędu	Delegatury	Razem
1.	Sprawy rozpatrzone od 1.01. do 31.12.1995 r.	384	75	469
2.	Wydano opinii pozytywnych	310	67	377
3.	Przekształcenia	14	36	50
4.	Podziały	-	-	-
5.	Łączenia	296	31	327
	w tym:			
	1) połączenia podmiotów gospodarczych	8	4	12
	2) nabycie lub przejęcie zorganizowanej części mienia innego podmiotu gospodarczego	16	8	24
	3) objęcie lub nabycie akcji lub udziałów innego podmiotu gospodarczego	252	16	268
	4) objęcie lub nabycie akcji przez instytucje finansowe, dla których obrót jest przedmiotem działalności	10	3	13
	5) połączenia banków	7	-	7
	6) łączenie funkcji w podmiotach konkurujących	3	-	3
6.	Wydano decyzji negatywnych	1	-	1
	dotyczącą			
	1) połączenia - nabycia akcji innego podmiotu gospodarczego	1	-	1

2. Stosunkowo duża różnica między liczbą rozpatrzonych w 1996 r. spraw a liczbą wydanych decyzji wynika z faktu, że często wydawanie opinii stawało się bezprzedmiotowe, gdyż w trakcie rozpatrywania sprawy strony rezygnowały ze zgłoszonego zamiaru łączenia bądź też okazywało się, że w konkretnej sprawie podmioty nie miały obowiązku zgłoszenia Urzędowi zamiaru łączenia.

Urząd wydał jedną decyzję negatywną zakazującą nabycie przez inwestora zagranicznego akcji jednego z polskich wydawnictw.

Z pośród spraw pozytywnie zaopiniowanych w 1996 roku przez Urząd wymienić można następujące sprawy:

- nabycie przez CIECH S.A. od Skarbu Państwa większościowych pakietów akcji Inowrocławskich Zakładów Chemicznych „Soda Mątwy” S.A. i Janikowskich Zakładów Sodowych „Janikosoda” S.A. Urząd nie zgłosił zastrzeżeń do tego łączenia po akceptacji przez CIECH S.A. postawionych przez Urząd warunków.

Zakreślając 3-letni okres dla zachowania przedstawionych warunków, Urząd przyjął, iż okres ten jest niezbędny i jednocześnie wystarczający dla zaistnienia na rynku sody efektywnej konkurencji eliminującej możliwość zachowań, godzących w cele chronione ustawą antymonopolową.

- utworzenie pierwszej grupy bankowej, w skład której weszły Bank Polska Kasa Opieki S.A. jako dominant, Powszechny Bank Gospodarczy S.A. w Łodzi, Bank Depozytowo-Kredytowy S.A. w Lublinie i Pomorski Bank Kredytowy S.A. w Szczecinie. Celem zawiązania Grupy PKO S.A. jest wzmocnienie pozycji wchodzących w jej skład banków w kontekście rosnącej konkurencji banków zagranicznych oraz zwiększenie ich możliwości rozwojowych wyrażających się podniesieniem poziomu jakości i rozszerzeniem zakresu usług. Ponadto chodzi o bezpieczeństwo członków grupy, przez wzajemne gwarantowanie płynności płatniczej. Powstanie Grupy nie rodzi w opinii Urzędu, zagrożenia dla konkurencji w żadnym segmencie usług bankowych.

- przejęcie przez „Naftę Polska” S.A. akcji rafinerii polskich w ramach programu restrukturyzacji sektora paliw płynnych przyjętego przez Radę Ministrów,

- przekształcenia podmiotów gospodarczych działających w podsektorze wytwórczym elektroenergetyki. Przekształcenia to wynik konsekwentnej realizacji programu „Demonopolizacja i prywatyzacja energetyki” przyjętego przez Radę Ministrów.

Łączenia, w rezultacie których następowało objęcie lub nabycie akcji (udziałów) innego podmiotu gospodarczego, dotyczyły w szczególności:

- rynku wydawnictwa prasowych,
- podmiotów działających w otoczeniu górnictwa (w związku z realizacją programu restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego,
- przejmowania przez rafinerie i zakłady petrochemiczne akcji (udziałów) podmiotów gospodarczych w ramach bankowego postępowania układowego,

- rynku wyrobów elektrotechnicznych,
- rynku wyrobów chemicznych.

3. W 1996 r. Urząd rozesłał do kilkuset podmiotów gospodarczych ankietę, która miała na celu zebranie informacji dotyczących przestrzegania przez nie obowiązku określonego w art. 11 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym, polegającego na zgłoszeniu Urzędowi zamiaru łączenia. Wyniki ankiety wykazały, że szereg podmiotów z różnych powodów nie poinformowało Urzędu o dokonanych łączeniach. Pod koniec 1996 roku do Urzędu wpłynęło więc wiele zgłoszeń zamiaru łączenia od podmiotów, które wcześniej nie dopełniły tego obowiązku. W związku z tym, o ile na 31 grudnia 1995 roku spraw pozostałych do rozpatrzenia w Urzędzie było 23, to na 31 grudnia 1996 r. spraw pozostałych do rozpatrzenia było 254. Kontrola, czy i w jaki sposób konkretne podmioty gospodarcze spełniły ciążyący na nich obowiązek zgłoszenia Urzędowi zamiaru łączenia jest przedmiotem postępowań wyjaśniających.

W końcu 1996 roku nałożono na trzy podmioty gospodarcze (w tym jeden podmiot zagraniczny) kary pieniężne za niewykonanie określonego w ustawie o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym obowiązku zgłoszenia zamiaru łączenia. Do końca 1996 roku wszczętych zostało łącznie 10 postępowań sformalizowanych o ukaranie podmiotów gospodarczych za niedopełnienie tego obowiązku, inne postępowania były natomiast w fazie przygotowań.

4. Na mocy art. 72 ustawy o publicznym obrocie papierami i funduszach powierniczych, Urząd prowadzi rejestr posiadaczy znacznych pakietów akcji (dających ponad 5 % głosów na WZA) spółek znajdujących się w obrocie publicznym. Co kwartał sporządzane jest zestawienie, pozwalające na analizę aktywności wielkich inwestorów, działających na rynku akcji w obrocie publicznym.

Działając na podstawie art. 73 ww. ustawy Urząd opiniował również zamiar nabycia przez wielkich inwestorów pakietów akcji - w spółkach dopuszczonych do publicznego obrotu - zapewniający osiągnięcie 22 %, 33 % lub 50 % głosów na Walnym Zgromadzeniu.

V. Udział Urzędu w kształtowaniu prokonkurencyjnej polityki gospodarczej i budowie systemu prawnego chroniącego konkurencję i konsumentów.

1. Udział Urzędu w pracach związanych z działalnością legislacyjną Rządu i Sejmu.

1) Urząd uczestniczył w procesie legislacyjnym poprzez opiniowanie projektów aktów prawnych przygotowywanych przez inne organy władzy i administracji państwowej na każdym etapie stosowanej procedury, tj:

- uzgodnień międzyresortowych,
- rozpatrywania projektów na posiedzenia Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów,
- rozpatrywania projektów na posiedzeniu Rady Ministrów,
- rozpatrywania projektów na posiedzeniach Komisji Sejmu i Senatu.

Realizując statutowe zadanie Urząd opiniował projekty aktów prawnych pod kątem ich zgodności z celami chronionymi ustawą o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym.

Urząd opiniował m.in. następujące projekty:

- ustawa Prawo wodne (Urząd podkreślił potrzebę dostosowania przepisów tej ustawy do zmienionej sytuacji ustrojowej i wprowadzenia zapisów dotyczących zasad prowadzenia działalności gospodarczej - w sferze dostaw wody i odprowadzenia ścieków - zapewniających ich zharmonizowanie z zasadami przyjętymi w Unii Europejskiej),
- ustawa Prawo własności przemysłowej (Urząd podnosił kwestię relacji prawa patentowego do prawa antymonopolowego, a także zasadę eksterytorialnego wyczerpania prawa z patentu),
- ustawy Prawo bankowe (Urząd określił granice niezbędnej ingerencji UOKiK w sferę bankową),
- ustawa o zmianie ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym (Urząd wypowiedział się za wprowadzeniem wyraźnego zapisu, że proponowane uproszczenie procedur nie wyłącza kontroli antymonopolowej),
- ustawa o funduszach inwestycyjnych (Urząd podkreślił potrzebę wyraźnego przesądzenia sprawy zastosowania ustawy antymonopolowej do połączeń funduszy inwestycyjnych),
- ustawa prawo o ochronie danych osobowych (Urząd wypowiedział się za wprowadzeniem zapisów zwiększających gwarancyjną funkcję tej ustawy),

- ustawa o zmianie ustawy o kinematografii (Urząd podkreślił potrzebę bardziej przejrzystego uregulowania i wyraźniejszego sprecyzowania w ustawie powodów wprowadzenia zasady udzielania koncesji, bądź zezwoleń),
- ustawa o łączeniu i grupowaniu niektórych banków w formie spółki akcyjnej (Urząd zwrócił uwagę, że łączenie banków państwowych należy uznać za niezmiernie istotne dla funkcjonowania całego sektora i pośrednio całej gospodarki, a kontrolę Urzędu nad tym procesem za niezbędną),
- nowelizacja ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Urząd zwrócił uwagę na konieczność zapewnienia korelacji ww. ustawy z ustawą o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym. Ostatecznie przekazany do Sejmu projekt przewiduje zmianę trybu kontroli nabywania akcji dopuszczonych do publicznego obrotu w zakresie wpływu transakcji na stan konkurencji),
- ustawa o hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Urząd zwrócił uwagę na konieczność zdefiniowania niektórych określeń użytych w projekcie oraz wprowadzenie regulacji w sprawie opłat za czynności określone w projekcie. W opinii uwzględniono również istotną kwestię zapewnienia różnym podmiotom równego dostępu do rynku świadczenia usług inseminacyjnych),
- nowelizacja ustawy o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (uwagi Urzędu dotyczyły proponowanych zmian w prawie upadłościowym i k.p.c., przyznających preferencje w zaspokajaniu należności Agencji w procesie upadłościowym dłużnika),
- ustawa Prawo o ruchu drogowym (zdaniem Urzędu brak jest uzasadnienia, do przyznania wyłączności na wykonanie homologacji pojazdów jednemu podmiotowi),
- ustawa o sądowym rejestrze gospodarczym (zaproponowano wprowadzenie w rejestrze zapisów dotyczących łączenia się podmiotów gospodarczych),
- ustawa o warunkach wykonywania krajowego zarobkowego przewozu osób pojazdami samochodowymi (Urząd zaproponował dopuszczenie organizacji, których statutowym celem jest ochrona praw konsumentów w określaniu limitu wydawania nowych zezwoleń na przewóz osób taksówkami),
- ustawa o renowacji i modernizacji zabudowy miejskiej (Urząd kwestionował przyznanie gminie prawa pierwokupu do nieruchomości położonych na obszarze objętym programem operacji renowacyjnej).

Urząd zwracał szczególną uwagę na te rozwiązania legislacyjne projektów, które mogłyby spowodować wyłączenie bądź ograniczenie konkurencji, względnie powodować monopolizację gospodarki.

Spośród różnych projektów opiniowanych ustaw szczególne zaangażowanie Urzędu w 1996 r. wiąże się z pracą nad projektem ustawy Prawo energetyczne. Przez cały rok przedstawiciele Urzędu brali udział w pracach międzyresortowego zespołu i Komisji Sejmowych, na których omawiano ten projekt.

Dyskutowany w 1996 r. w Sejmie projekt ustawy Prawo energetyczne oraz związane z nim projekty aktów wykonawczych stanowią bazę prawną do powstania gospodarki rynkowej w sektorze energetycznym oraz określenia ram prawnych niezbędnego interwencjonizmu państwa w tym sektorze. Obowiązująca dotychczas ustawa o gospodarce energetycznej oraz akty wykonawcze wydane na jej podstawie nie odpowiadają już regułom i zasadom, jakie powinny obowiązywać w warunkach gospodarki rynkowej. Zaangażowanie Urzędu w pracach nad projektem nowego prawa energetycznego wynikało z dwóch powodów. Po pierwsze Urząd został oficjalnie włączony do prac nad nowym projektem, a po drugie związane było to z doświadczeniem wynikającym z licznych, prowadzonych postępowań administracyjnych, wszczynanych na wniosek odbiorców energii elektrycznej, gazu lub ciepła. Rezultatem tych postępowań były decyzje Urzędu nakazujące przedsiębiorstwom tego sektora zaniechanie działań, które w świetle ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym uznane zostały za praktyki monopolistyczne. Z satysfakcją można odnotować fakt, że praktycznie większość uwag i wniosków Urzędu zostało uwzględnionych w projekcie nowej ustawy Prawo energetyczne.

2) Z punktu widzenia ochrony interesów konsumentów istotne znaczenie miały opinie do projektu aktów prawnych dotyczących telekomunikacji. Urząd opiniował m.in.:

- projekt rozporządzenia Ministra Łączności zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków świadczenia usług telekomunikacyjnych w sieci użytku publicznego. Urząd proponował poszerzenie katalogu wskaźników jakościowych o wskaźnik weryfikujący poziom sprawności ogólnodostępnych aparatów telefonicznych oraz uzupełnienie zapisu dotyczącego obowiązku nieodpłatnego dostarczenia abonentowi w toku postępowania reklamacyjnego wykazu połączeń. (Z satysfakcją można odnotować fakt, że ten zapis został wprowadzony praktycznie w życie w ostatnich dniach 1996 r.),

- projekt rozporządzenia Ministra Łączności w sprawie dostępu osób niepełnosprawnych do usług telekomunikacyjnych i pocztowych o charakterze powszechnym. Urząd proponował, aby sprecyzować sformułowanie „znaczące ulgi w opłatach” i określić, jakich usług telekomunikacyjnych mają dotyczyć ulgi. Zgłoszono propozycje dotyczące ulg i zezwoleń, jakie można by wprowadzić w opłatach za usługi pocztowe,
- projekty rozporządzenia Ministra Łączności w sprawie:
nadania Statutu Państwowej Agencji Radiokomunikacyjnej,
- wydawania przez PAR zezwoleń i wykonywania innych czynności i zadań z zakresu administracji państwowej. Urząd proponował, aby wyraźnie rozgraniczyć władcze i niewładcze kompetencje PAR. Zgłosił także zastrzeżenia dotyczące braku podstawy prawnej do przekazania Agencji przez Ministra Łączności niektórych kompetencji władczych.

Z pośród innych projektów aktów prawnych opiniowanych w Urzędzie wymienić należy projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych oraz zasad ustalania opłat za wodę i wprowadzanie ścieków.

W 1996 r. Urząd opiniował kolejne projekty rozporządzenia oraz uczestniczył czynnie w pracach uzgadniających ich ostateczną wersję. Uwagi Urzędu w zdecydowanej większości zostały uwzględnione. Urząd nie zgodził się m.in. na próbę nałożenia rozporządzeniem dodatkowych obciążeń na gminę (finansowania studni publicznych) bez wyraźnej delegacji dla takiego uregulowania w akcie wyższego rzędu, a także na próbę uregulowania odmiennych zasad ustalania cen wody dla terenów wiejskich, co stwarzałoby możliwości nieracjonalnego ustalania opłat ze szkodą dla przedsiębiorstw i konsumentów. Zgłoszono również szereg uwag porządkowych, które także zostały uwzględnione w ostatecznym projekcie.

Urząd opiniował także projekty uchwał Rady do Spraw Badań i Certyfikacji w sprawie szczegółowego trybu akredytacji jednostek certyfikujących wyroby oraz w sprawie szczegółowego trybu akredytacji laboratoriów badawczych.

Urząd zwrócił uwagę na brak podstawy prawnej do:

- deklaracji zobowiązań jednostki certyfikującej w proces akredytacji i określenia jej zakresu,
- zawarcia pomiędzy Centrum a jednostką uzyskującą akredytację umowy regulującej wzajemne stosunki stron wynikające z faktu udzielenia akredytacji oraz wyraził

szczególne zainteresowanie sposobem ustalania wysokości opłat za czynności związane z akredytacją jednostek certyfikujących wyroby i laboratoriów badawczych.

Ze względu na istotne znaczenie dla funkcjonowania krajowego systemu badań i certyfikacji należałoby, w opinii Urzędu rozważyć opublikowanie, tych dokumentów w Monitorze Polskim.

2. Udział Urzędu w działaniach Rządu związanych z restrukturyzacją i urynkowaniem gospodarki narodowej.

1) Istotne miejsce w działaniach Urzędu zajmowały sprawy związane z opiniowaniem projektów programów dotyczących restrukturyzacji i rozwoju poszczególnych sektorów i branż opracowanych przez zainteresowane resorty i instytucje.

W 1996 roku Urząd opiniował następujące projekty:

- „Założenia strategii i polityki rozwoju przemysłu do roku 2010” (opracowanie Ministra Przemysłu i Handlu). Urząd zgłosił uwagi szczegółowe, których uwzględnienie ma istotne znaczenie dla właściwego przyporządkowania odpowiedzialności poszczególnych resortów za realizację polityki rozwoju przemysłu. M.in. Urząd podkreślił konieczność wyraźnego określenia organu odpowiedzialnego za realizację zadań dotyczących pomocy państwa.
- „Polityka rozwoju telekomunikacji” (opracowanie Ministra Łączności).

W toku prac nad ostatecznym kształtem tego dokumentu Urząd zgłosił m.in. następujące uwagi dotyczące:

- konieczność określenia terminu i warunków liberalizacji w zakresie świadczenia usług międzystrefowych,
- nieograniczania do dwóch liczb operatorów, którzy mogliby świadczyć usługi w regionie,
- potrzeby ustalenia standardów jakości usług telekomunikacyjnych oraz określenie odpowiedzialności operatorów z tytułu świadczenia usług poniżej ustalonego standardu.

Uwagi te zostały uwzględnione w projekcie przyjętym przez Radę Ministrów.

Z zadowoleniem należy odnotować fakt uzupełnienia przez Ministra Łączności w formie autopoprawki załącznika informującego o wynikach negocjacji liberalizacyjnych dotyczących rynku usług telekomunikacyjnych prowadzonych w ramach WTO. Projekt opracowania został przyjęty przez Radę Ministrów.

- „Demonopolizacja i prywatyzacja elektroenergetyki” (opracowanie Ministra Przemysłu i Handlu).

Projekt dokumentu oceniany został jako dobry, a zawarte w nim kierunki działań jako prawidłowe z punktu widzenia możliwości rozwoju konkurencji w tym sektorze. Szczegółowe uwagi przekazano autorom opracowania w trakcie uzgodnień międzyresortowych. Projekt opracowania został przyjęty przez Radę Ministrów.

- „Górnictwo węgla kamiennego - polityka państwa i sektora na lata 1996 - 2000”. Program dostosowania górnictwa węgla kamiennego do warunków gospodarki rynkowej i międzynarodowej konkurencyjności (opracowanie Ministra Przemysłu i Handlu).

Opiniując końcową wersję tego programu szczególną uwagę Urząd zwrócił na to, aby w opracowaniu zostały uwzględnione następujące sprawy:

- przyspieszenie tempa likwidacji kopalń nierentownych,
- stworzenie systemu zapewniającego jak najlepsze wykorzystanie środków budżetowych przeznaczonych na likwidację kopalń trwale nierentownych,
- obniżenie kosztów wydobywania w kopalniach przewidzianych do trwałej eksploatacji, a w szczególności uzależnienia wzrostu tempa płac od wzrostu wydajności pracy.

Uwagi te zostały uwzględnione w projekcie przyjętym przez Radę Ministrów.

- Sektorowy Program „Wielka synteza chemiczna na lata 1995 - 2005” (opracowanie Ministerstwa Przemysłu i Handlu). W ocenie Urzędu opiniowany program, zakładający stworzenie poprzez zmianę struktury własnościowej efektywnego sektora trwale zdolnego do konkurencji na rynkach międzynarodowych, nie zawiera w ogólnej analizie skutków, jakie działania te wywołają na rynku krajowym, na którym zbywane jest (i będzie w przyszłości) ok. 60 % produkowanych przez te przedsiębiorstwa wyrobów.

Zdaniem Urzędu, realizacja programu i proponowane warunki zmian organizacyjnych oznaczają w praktyce powstanie dużych organizacji gospodarczych, które uzyskają monopolistyczną silnie dominującą pozycję na krajowym rynku dużej części wyrobów chemicznych zużywanych w całej gospodarce narodowej. Konkurencyjne obecnie ze sobą przedsiębiorstwa, produkujące te same, bądź substytucyjne wyroby, znalazłyby się w jednym „strategicznym holdingu zarządzającym”.

- „Ocena stanu przemysłu obrabiarkowego i zalecane formy wsparcia tego przemysłu” (opracowanie Ministerstwa Przemysłu i Handlu).

Urząd oceniając ten materiał stwierdził, że w materiale tym uwzględnione zostały kierunki przekształceń w sektorze obrabiarkowym, które sprzyjają rozwojowi konkurencji i wzrostowi efektywności gospodarowania.

Jednocześnie Urząd zgłosił do tego opracowania kilkanaście uwag szczegółowych dotyczących m.in. pomocy Państwa finansowania działalności naukowo-badawczej w tym przemyśle.

2) Niezależnie od opinii zgłoszonych przez Urząd do opracowania „Demonopolizacja i prywatyzacja elektroenergetyki”, Urząd opiniował inne opracowania Ministra Przemysłu i Handlu, które z jednej strony rzutują na sytuację ekonomiczną w sektorze energetycznym z drugiej strony w istotny sposób wpływają na budżety domowe konsumentów - finalnych odbiorców energii. Opiniowano m.in. następujące opracowania:

- Problemy kształtowania cen energii elektrycznej w latach 1996-2010,
- Problemy kształtowania cen paliw gazowych w latach 1997-2000,
- Kształtowanie cen energii elektrycznej w latach 1996-1997,
- Aktualna sytuacja sektora gazowniczego - propozycje cen paliw gazowych na rok 1997,
- Propozycja regionalnego zróżnicowania cen energii elektrycznej dla gospodarstw domowych.

Uwagi szczegółowe dotyczące tych opracowań przekazywano bezpośrednio autorom opracowań w toku uzgodnień międzyresortowych. Uwagi generalne dotyczyły natomiast takich spraw, jak:

- potrzeba kompleksowego rozpatrywania tempa i skali podwyżek cen wszystkich paliw i energii elektrycznej,
- potrzeba łącznego szacowania skutków proponowanych podwyżek cen dla odbiorców finalnych (konsumentów).

3) W związku ze skargą skierowaną przez Federację Konsumentów do Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie niektórych postanowień koncesji Ministra Łączności przyznanej dwóm nowym operatorom telefonii komórkowej, Urząd przekazał Rzecznikowi na jego prośbę obszerne stanowisko w tej sprawie. Zdaniem Urzędu ograniczenie zawarte w koncesji ustalające:

- nakaz korzystania przez koncesjodawcę wyłącznie z linii transmisyjnych wydzielonych od Telekomunikacji Polskiej S.A.,

- zakaz łączenia wewnętrznych elementów sieci komórkowej bez pośrednictwa TP S.A.,
- zakaz łączenia się sieci komórkowych bezpośrednio oraz przyłączenia sieci koncesjodawcy do innych sieci komórkowych poprzez bezpośrednie łącza bez udziału sieci TP S.A.,
- zakaz dostawy usług przez koncesjodawcę lub podmioty od niego zależne dla użytkowników innych sieci komórkowych,

naruszają przepisy prawa. Argumenty Urzędu w tej sprawie wykorzystane zostały we wniosku skierowanym przez Rzecznika Praw Obywatelskich do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

4) Przedstawiciele Urzędu brali udział w pracach następujących zespołów międzyresortowych:

- Zespół Zadaniowy d/s Polityki Strukturalnej,
- Międzyresortowy Zespół prowadzący negocjacje w sprawie przystąpienia Polski do „Porozumienia o respektowaniu normalnych warunków i konkurencji w przemyśle budowy i remontu statków w ramach OECD”,
- Międzyresortowy Zespół ds. restrukturyzacji PKP,
- Rada ds. Transferowych - organ opiniotwórczy Ministra Przemysłu i Handlu w sprawach rozliczeń w sektorze elektroenergetycznym,
- Grupa Robocza przy Państwowym Centrum Badań i Certyfikacji ds. wdrożenia Dyrektywy 88/378/EEC w sprawie bezpieczeństwa zabawek.

Przedstawiciel Urzędu jest stałym członkiem Komisji Papierów Własnościowych.

W związku z przewidywanym utworzeniem Urzędu Regulacji Energetyki trzech przedstawicieli Urzędu brało udział w pracach Grupy Roboczej powołanej przez Ministra Handlu i Przemysłu. Zadaniem Grupy Roboczej, która na bieżąco współpracuje z zespołem konsultantów zagranicznych, jest przygotowanie dokumentów dotyczących procedur działania i rozwiązań organizacyjnych przyszłego Urzędu Regulacji Energetyki.

VI. Współpraca z zagranicą.

W 1996 roku kontynuowane były prace mające na celu realizację postanowień art. 63 Układu Europejskiego. W roku 1996 współpraca Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z zagranicą związana była z realizacją postanowień Układu Europejskiego i była wynikiem współdziałania i kontaktów Urzędu z zagranicznymi instytucjami antymonopolowymi oraz organizacjami międzynarodowymi.

1. Prace prowadzone przez Urząd na mocy Układu Stowarzyszeniowego między RP a Unią Europejską.

W wyniku uzgodnienia i przyjęcia 1995 roku w ramach Podkomitetu ds. Konkurencji tekstu: „Zasady stosowania przepisów w zakresie pomocy państwa”, przedmiotem dalszych rozmów z Komisją Europejską (DG IV) była przygotowana przez stronę polską lista programów restrukturyzacyjnych odzwierciedlających potrzeby gospodarki polskiej w okresie transformacji. Jednocześnie Urząd kontynuował prace związane z powierzoną mu na mocy decyzji Rady Ministrów z lutego 1995 r. funkcją koordynacyjną w zakresie pomocy państwa. Postawione Urzędowi zadanie opracowania systemu monitorowania pomocy państwa w Polsce oraz przygotowania projektu ustawy o pomocy publicznej zostało przez Urząd zrealizowane w 1996 roku. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów podejmował również starania mające na celu jak najszybsze wyznaczenie organu monitorującego udzielaną w Polsce pomoc państwa. Do pełnienia roli organu monitorującego zostało wyznaczone Ministerstwo Gospodarki.

Uzgodniony przez Podkomitet ds. Konkurencji tekst dotyczący zasad konkurencji odnoszących się do przedsiębiorstw został w drodze decyzji Rady Stowarzyszenia przyjęty w dniu 16 lipca 1996 r. Tekst „Zasad...” został w sierpniu 1996 r. opublikowany w Dzienniku Urzędowym Komisji Europejskiej i będzie opublikowany w Monitorze Polskim.

2. Współpraca Urzędu z Organizacją Współpracy i Rozwoju - OECD.

Kontynuując współpracę w ramach Sekcji Prawa i Polityki Konkurencji przedstawiciele Urzędu w 1996 roku uczestniczyli we wszystkich posiedzeniach Komitetu Prawa i Polityki Konkurencji OECD oraz w posiedzeniach grup roboczych Sekcji. W czasie posiedzenia Komitetu w lutym 1996 r. - stosownie do przewidzianej przez OECD procedury - kierownictwo Urzędu dokonało prezentacji raportu z działalności polskiej instytucji antymonopolowej w roku 1995. Raport ten został bardzo przychylnie oceniony.

W zorganizowanym, w ramach posiedzenia Komitetu Prawa i Polityki Konkurencji, w październiku 1996 r. seminarium przeznaczonym dla sędziów specjalizujących się w kwestiach antymonopolowych uczestniczył na zaproszenie OECD sędzia z Polski. Wygłosił on referat poświęcony prezentacji roli sądownictwa antymonopolowego w przemianach gospodarczych w Polsce.

Wobec rozszerzenia uprawnień Urzędu o sprawy ochrony konsumentów przedstawiciele UOKiK brali również udział w posiedzeniach Komitetu OECD ds. Polityki Konsumenckiej (czerwiec, a następnie październik 1996 roku).

OECD we współpracy z Bankiem Światowym i rządem Argentyny zorganizowała w październiku 1996 r. w Buenos Aires w ramach Forum Rozwoju Gospodarki Rynkowej konferencję poświęconą zagadnieniom konkurencji w obliczu globalnej intensyfikacji międzynarodowych relacji handlowych. W konferencji wziął udział przedstawiciel Urzędu.

3. Współpraca ze Światową Organizacją Handlu (WTO).

W związku z obowiązkiem notyfikacji związanym z członkostwem Polski w Światowej Organizacji Handlu, stosownie do art. 29.3 „Porozumienia w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych GATT 1994”, przygotowany został przez Urząd tekst notyfikacji legislacji w zakresie subsydiów eksportowych. Złożenie tekstu notyfikacji w siedzibie organizacji nastąpiło w styczniu 1996 roku. W kwietniu przedstawiciele Urzędu brali udział w posiedzeniu Komitetu Subsydiów i Środków Wyrównawczych WTO w Genewie. Udział w sesji wykorzystano również w celu porównania legislacji WTO z legislacją Unii Europejskiej w zakresie pomocy państwa. W grudniu odbyło się pierwsze posiedzenie Konferencji Ministerialnej WTO, najwyższego organu tej organizacji. W konferencji uczestniczył przedstawiciel Urzędu.

4. Współpraca z organami antymonopolowymi i ochrony konsumenta w innych krajach

- Delegacja Urzędu gościła we Francji w grudniu 1996 roku. Celem wizyty były rozmowy w Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji, Ochrony Konsumenta i Ścigania Nadużyć na temat ochrony interesów konsumentów na rynku telekomunikacji i energetyki. Przedmiotem rozmów były również plany rozszerzenia zakresu współpracy między UOKiK a DGCCRF w roku następnym.
- W listopadzie 1996 r. na zaproszenie prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów gościła w Warszawie delegacja z Republiki Federalnej Niemiec, której przewodniczył Prezes Bundeskartellamt. Celem wizyty była wymiana doświadczeń w zakresie polityki antymonopolowej.

- Realizując postanowienia rządowej umowy między RP a rządem Federacji Rosyjskiej z 1994 roku o współpracy w dziedzinie antymonopolowej i podpisywane rokrocznie programy współpracy Urząd współpracował ściśle z Państwowym Komitetem ds. Polityki Antymonopolowej. W 1996 roku kontakty przedstawicieli obu instytucji antymonopolowych realizowane były na różnych płaszczyznach. W maju oraz w październiku przedstawiciele UOKiK uczestniczyli na zaproszenie strony rosyjskiej w kolejnych Sesjach Międzypaństwowej Rady ds. Polityki Antymonopolowej Wspólnoty Niepodległych Państw w charakterze obserwatorów.

W listopadzie na zaproszenie kierownictwa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów gościła w Warszawie wiceprezes Komitetu Antymonopolowego Rosji. Tematem rozmów były sprawy związane z orzecznictwem antymonopolowym oraz ochroną konsumentów.

Realizowana jest konsekwentnie wymiana stażystów. W lutym oraz w listopadzie 1996 roku tygodniowe staże odbywali w UOKiK pracownicy rosyjskiego Komitetu Antymonopolowego. W obydwu przypadkach mieli oni możliwość zapoznania się z interesującymi ich sprawami zarówno w centrali Urzędu, jak i w delegaturach (gdańskiej i łódzkiej). Stażyści polscy gościli w Komitecie Antymonopolowym w Moskwie w czerwcu ubiegłego roku.

W ramach współpracy regionalnej między Delegaturą Urzędu w Gdańsku a Kaliningradzkim Oddziałem Rosyjskiego Komitetu d/s Polityki Antymonopolowej we wrześniu 1996 r. przedstawiciel delegatury gdańskiej UOKiK uczestniczył w 10-dniowym stażu w Urzędzie w Kaliningradzie.

- Na zaproszenie litewskiego Urzędu ds. Konkurencji i Ochrony Praw Konsumenta, prezes UOKiK przebywał w lutym 1996 r. z oficjalną wizytą w Wilnie. W czasie wizyty podpisana została umowa o współpracy między polskim Urzędem a Państwowym Urzędem ds. Konkurencji i Ochrony Praw Konsumenta Republiki Litewskiej. Przedmiotem umowy jest przede wszystkim szeroko rozumiana wymiana informacji, zwłaszcza w zakresie zwalczania praktyk monopolistycznych.
- W ramach współpracy między Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów a Komitetem Antymonopolowym Ukrainy, przedstawicielka Komitetu ukraińskiego, na zaproszenie UOKiK, uczestniczyła w seminarium w Warszawie prowadzonym przez specjalistów francuskich na temat polityki i prawa ochrony konsumentów.

Ponadto grupa przedstawicieli Komitetu Antymonopolowego Ukrainy, goszcząca w Polsce w październiku 1996 r. zapoznała się z działalnością Urzędu, ze szczególnym

uwzględnieniem spraw polityki i orzecznictwa antymonopolowego, kwestii ochrony konsumenta oraz zagadnień związanych ze współpracą z zagranicą.

VII. Doskonalenie wiedzy merytorycznej pracowników Urzędu.

W trosce o stałe podnoszenie kwalifikacji swoich pracowników, podobnie jak w latach poprzednich, pracownicy Urzędu mieli możliwość uczestniczenia w licznych szkoleniach, stażach i seminariach organizowanych przez instytucje międzynarodowe w Polsce i za granicą oraz w stażach organizowanych przez różne instytucje zagraniczne, w tym ośrodki uniwersyteckie.

1. Szkolenia i Konferencje organizowane przez Komisję Europejską i OECD.

W roku 1996 na zaproszenie Komisji Europejskiej w stażu zorganizowanym w listopadzie wzięło udział 4 pracowników Urzędu. Szkolenie trwało 4 tygodnie: dwa tygodnie w siedzibie Dyrekcji Generalnej IV Komisji Europejskiej w Brukseli, a następnie 2 tygodnie w wybranych urzędach ds. konkurencji krajów członkowskich Unii w Szwecji i Włoszech.

Druga część szkolenia prowadzona w krajach członkowskich Unii pozwoliła na zapoznanie się z rozwiązaniami i prawodawstwem tych krajów odnoszącymi się do zagadnień ochrony konkurencji, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii pomocy państwa i polityki antymonopolowej.

Komisja Europejska organizowała również konferencje, w których uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów różnego szczebla. W maju 1996 r. z inicjatywy Dyrekcji Generalnej IV Komisji Europejskiej odbyła się w Brnie konferencja poświęcona polityce konkurencji i pomocy państwa.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele instytucji antymonopolowych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej: Polskę reprezentowali przedstawiciele Urzędu.

W Oslo w czerwcu 1996 r. odbyła się konferencja zorganizowana przez Norweski Urząd ds. Konkurencji we współpracy z Komisją Europejską. Tematem konferencji, w której uczestniczyli przedstawiciele z krajów członkowskich Unii oraz z krajów

stowarzyszonych z Unią Europejską, była polityka konkurencji w zintegrowanej gospodarce światowej.

W październiku 1996 r. odbyło się w Rzymie Forum ds. Usług Publicznych i Konsumentów zorganizowane przez Komisję Europejską we współpracy z włoskim Autorite Garante della Concorrenza e del Mercato. Konferencja, w której udział wzięli przedstawiciele Urzędu, poświęcona była sprawom związanym z liberalizacją usług publicznych i ochronie konsumentów. Ponadto przedstawiciel Urzędu wziął udział w warsztatach zorganizowanych przez Instytut Europejski we Florencji na temat wprowadzenia w życie przepisów prawa antymonopolowego na poziomie krajowym oraz w seminarium w Luksemburgu na temat prawa konkurencji w Unii Europejskiej.

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju zorganizowała w Wiedniu na przełomie lutego i marca 1996 r. seminarium na temat polityki konkurencji. W seminarium uczestniczyli przedstawiciele urzędów antymonopolowych niektórych krajów członkowskich Unii oraz przedstawiciele instytucji antymonopolowych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej - w tym 2 pracowników Urzędu - którzy mieli możliwość prezentacji własnych referatów i poznania doświadczeń innych krajów w zakresie polityki konkurencji.

2. Szkolenia i konferencje organizowane przez inne instytucje i organizacje międzynarodowe.

Szczególną formę szkoleń stanowią seminaria organizowane przez Akademię Prawa Europejskiego w Trewirze oraz szkolenia i konferencje, których inicjatorem jest Centrum Prawa Konsumentckiego Uniwersytetu w Louvain-la-Neuve w Belgii.

W roku 1996 r. pracownicy UOKiK uczestniczyli w następujących seminariach, których organizatorem była Akademia Prawa Europejskiego w Trewirze:

- seminarium na temat „Porozumień pionowych w prawie konkurencji Wspólnot Europejskich”, zorganizowane we współpracy z Finnish Institute of Public Management (Helsinki 31.03. - 2.04.),
- seminarium na temat zasady przejrzystości publicznej oraz powszechnego dostępu do dokumentów (Sztokholm, 14 - 18.09.),
- seminarium zorganizowane w porozumieniu z czeskim Ministerstwem ds. Konkurencji Gospodarczej na temat prawa konkurencji w Unii Europejskiej (Brno, 15 - 17.09.)

oraz w dwóch spotkaniach zorganizowanych przez Centrum Prawa Europejskiego Uniwersytetu w Louvain-la-Neuve w Belgii. Były to:

- konferencja na temat „Dostępu wymiaru sprawiedliwości do spraw konsumentów” (Tallin, 6 - 7.06.),
- szkolenie dotyczące prawa konsumenta Unii Europejskiej (Louvain-la-Neuve, 2 - 13.07.).

Pracownicy Urzędu uczestniczyli również w seminariach organizowanych w roku ubiegłym przez Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Integracji Europejskiej we współpracy z zagranicznymi agendami rządowymi. Do seminariów tych należy zaliczyć:

- seminarium w Kopenhadze w marcu na temat koordynacji duńskiej polityki europejskiej oraz stosowania prawa europejskiego (seminarium zorganizowane we współpracy z rządem Danii i Komisją Europejską),
- seminarium na Bornholmie w drugiej połowie marca 1996 r., którego przedmiotem było szkolenie menedżerskie, pogłębienie wiedzy o duńskim społeczeństwie, gospodarce oraz funkcjonowaniu administracji w tym kraju (seminarium zorganizowane przez Duńską Szkołę Administracji Publicznej we współpracy z rządem Danii),
- seminarium w Londynie w kwietniu 1996 r. na temat międzyministerialnej koordynacji brytyjskiej polityki europejskiej (seminarium zorganizowane we współpracy z brytyjskimi agendami rządowymi),
- seminarium odbywające się w Londynie, a następnie w Brukseli (maj 1996 roku) dotyczące problematyki brytyjskich doświadczeń członkowskich w Unii Europejskiej (seminarium zorganizowane we współpracy z rządem brytyjskim).

3. Udział w szkoleniach organizowanych w kraju.

- Pracownicy Urzędu (w sumie kilkadziesiąt osób w różnych terminach) w ciągu 1996 r. uczestniczyli w licznych seminariach organizowanych przez Instytut Europejski w Łodzi i Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Integracji Europejskiej. Tematyka zajęć była bardzo zróżnicowana i obejmowała m.in.:
 - uprawnienia konsumenta do korzystania z przysługującej mu ochrony prawnej,
 - przystąpienia do Unii Europejskiej: czynniki warunkujące rozszerzenie Unii oraz proces negocjacji,

- pomoc państwa w Unii Europejskiej - rozwój prawa i polityki,
 - regulacje prawne w zakresie wspólnej polityki rolnej,
 - prawa konsumenta na rynku usług publicznych,
 - rynek wewnętrzny usług,
 - prawo dotyczące usług finansowych w Unii Europejskiej.
- Pracownicy Urzędu ponadto brali udział w następujących seminariach organizowanych w kraju:
 - prawa konsumenta na rynku usług publicznych (Seminarium zorganizowane przez Urząd i Dyрекcję Generalną ds. Konkurencji, Konsumpcji i Ścigania Nadużyć z Francji),
 - metody prowadzenia dochodzenia (seminarium zorganizowane przez Urząd, Departament Sprawiedliwości USA i Federalną Komisję Handlu Stanów Zjednoczonych),
 - handel i usługi w zakresie transformacji polskiej gospodarki (Seminarium zorganizowane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu wspólnie z Instytutem Rynku Wewnętrznego i Konsumpcji),
 - polityka rozwoju telekomunikacji (seminarium zorganizowane przez Instytut Łączności),
 - elektroenergetyka - gazownictwo (seminarium zorganizowane przez Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytet w Oxfordzie).
 - Pracownicy Urzędu uczestniczyli także w podróżach studialnych zorganizowanych przez Ministerstwo Łączności dla zapoznania się z problemami liberalizacji rynku usług telekomunikacyjnych w Stanach Zjednoczonych i Francji.
 - Rok 1996 był kolejnym rokiem, w którym Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów korzystał z pomocy finansowej Unii Europejskiej w ramach PHARE i wykorzystywał ją w celu doskonalenia wiedzy merytorycznej pracowników. Podobnie jak w latach poprzednich dzięki tej pomocy finansowej realizowano m.in. wyjazdy szkoleniowe pracowników Urzędu, dokonywano zakupów literatury fachowej oraz jej tłumaczeń. Z tych środków finansowano również lekcje języków obcych dla pracowników Urzędu.

VIII. Polityka informacyjna rządu.

1) Jednym z celów przyświecających działalności Urzędu jest edukacja społeczeństwa w zakresie szeroko pojętych problemów konkurencji i ochrony konsumenta. Urząd stara się jak najszerszej popularyzować swoje działania za pomocą prasy, radia i telewizji. W tym celu organizowane były, średnio raz na dwa miesiące, konferencje prasowe, podczas których Prezes Urzędu oraz rzecznik prasowy lub członkowie Kierownictwa prezentowali dziennikarzom problemy, jakimi w danym okresie zajmował się Urząd. W pierwszej połowie roku konferencje i rozmowy z dziennikarzami poświęcane były przede wszystkim popularyzacji nowelizacji ustawy antymonopolowej z maja 1995 r., w szczególności zmianom w art. 11 ustawy dotyczącym połączeń podmiotów gospodarczych. Przykładowe tematy innych konferencji to: Telekomunikacja Polska S.A., PKP, energetyka, sprawy wodno-kanalizacyjne, PZU, Fiat Auto Poland, sprawy związane z niezgłaszaniem przez podmioty gospodarcze zamiaru łączenia. Podobne tematy dominowały także w tym przedziale czasowym w autorskich artykułach prasowych publikowanych na łamach dzienników i czasopism przez Prezesa Urzędu oraz członków Kierownictwa. Prezes, Wiceprezes, Dyrektor Generalny lub Rzecznik Prasowy występowali również wielokrotnie w programach telewizji publicznych i prywatnych prezentując stanowisko Urzędu dotyczące najbardziej aktualnych w danym momencie problemów.

Nowe zadania Urzędu określiły zakres tematyczny kolejnych konferencji prasowych oraz spotkań i rozmów z dziennikarzami, które miały miejsce w Urzędzie w drugiej połowie 1996 r. W tym okresie udzielonych zostało przez Kierownictwo kilkanaście wywiadów, m.in.: „Życiu Gospodarczemu”, „Gazecie Bankowej”, „Gazecie Prawnej”. Problemy dotyczące konkurencji i ochrony konsumentów prezentowano w takich programach jak: „Listy o gospodarce”, „Sprawa dla reportera”, „Mam prawo” itd.

2) W końcu 1996 r. opublikowany został 11 numer Biuletynu Urzędu. Do tej pory ukazało się 12 zeszytów wydawnictwa, zawierającego m.in. przykłady orzecznictwa antymonopolowego oraz informacje z zakresu ustawodawstwa dotyczącego ochrony konkurencji i konsumentów, a także harmonizacji prawa polskiego z prawem obowiązującym w Unii Europejskiej itp. W 1996 r. zakończono publikację kompletu blisko 40 tomów (w układzie branżowym) poświęconych harmonizacji polskiego prawa

antymonopolowego z regułami konkurencji Unii Europejskiej. Jest to niezwykle istotna publikacja, z której korzystać mogą pracownicy wszystkich urzędów administracji państwowej.

Urząd na bieżąco współpracuje z wieloma uczelniami i placówkami naukowymi. Pracownicy Urzędu wygłaszają wykłady i referaty na konferencjach naukowych, zorganizowanych np. przez Polską Akademię Nauk, Okręgową Izbę Radców Prawnych, poświęcone szeroko rozumianej problematyce konkurencji i ochrony konsumentów. W Biurze Prasowym Urzędu goszczą często studenci, doktoranci i przedstawiciele kancelarii prawnych, którzy korzystają z informacji i literatury dotyczącej problemów związanych z konkurencją i prawodawstwem antymonopolowym.

- 3) Politykę informacyjną Urzędu realizują także dyrektorzy delegatur m.in. poprzez udział w lokalnych programach radiowych i telewizyjnych oraz uczestnictwo w spotkaniach i konferencjach organizowanych przez władze lokalne (administracyjne i samorządowe) i ośrodki akademickie.

Przykładem takich działań może być ciesząca się dużym zainteresowaniem konferencja zorganizowana przez Delegaturę w Łodzi przy współpracy Wojewody Łódzkiego oraz Sejmiku Samorządowego Województwa Łódzkiego na temat: „Konkurencja a regulacja w działalności komunalnej w świetle Układu Europejskiego”. W konferencji wzięło udział ponad 80 prezydentów i burmistrzów miast, wójtów i przewodniczących rad gminnych z terenu działania Delegatury.

Dyrektorzy Delegatur mieli także możliwość uczestniczenia w sesjach rad miejskich i gminnych oraz posiedzeniach ich komisji, na których omawiano m.in. działalność zakładów komunikacji miejskiej, przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.